

Til Nærings- og fiskeridepartementet (postmottak@nfd.dep.no)
Utenriksdepartementet (post@mfa.no)
Energidepartementet (postmottak@ed.dep.no)
Klima- og miljødepartementet (postmottak@kld.dep.no)

Dato: 28.6.24

Offshore Norges innspill til bestemmelsene om CO₂ injeksjons-kapasitet i EUs Net Zero Industry Act

Offshore Norge vil med dette gi vårt innspill til EUs Net Zero Industry Act (NZIA), publisert i EUs Official Journal og trådt i kraft EU 28.6.24. NZIA inkluderer mange ulike netto null teknologier, men vi vil i dette innspillet fokusere på bestemmelsene om CO₂ injeksjonskapasitet.

Norge har de beste forutsetningene for lagring av CO₂

Norsk sokkel og offshoreindustrien i Norge har svært gode forutsetninger for å lagre store mengder CO₂ - permanent og trygt. Norge har lang erfaring med offshore lagring av CO₂, og aktørene på norsk sokkel har ambisjoner om å være en betydelig leverandør av CO₂-lagring i Europa. Valg vi tar for norsk sokkel i dag vil være avgjørende for om vi vil lykkes med å etablere CO₂-lagre og en infrastruktur for å kunne ta imot store volum CO₂ fra EU i tiårene framover. Lykkes vi, vil det være en langvarig markedsetterspørsmål for CO₂-lagre på norsk sokkel. Statusrapporten til Konkraft for 2024¹ inneholder en oppdatert oversikt over modningsgraden for eksisterende lagerprosjekt.

EU-Kommisjonen publiserte 6. februar 2024 klimaambisjonene for 2040 der de foreslår å kutte EUs netto klimagassutslipp med 90 prosent i 2040 sammenlignet med 1990. Samtidig med 2040-målet la Kommisjonen frem sin Industrial Carbon Management Strategy² som skal bidra til å realisere 2040-målet. Ambisjonen er å realisere CO₂ injeksjonskapasitet på 200-250 millioner tonn CO₂ per år innen 2040, som et ledd i målet om klimanøytralitet innen 2050. I denne strategien er Kommisjonen tydelig på at CO₂ lagre på norsk sokkel vil være avgjørende for å nå EUs langsiktige klimamål. NZIA må ses som en milepæl for å nå de langsiktige CO₂ lagringsmålene, men kommer med en betydelig kostnad og kommersiell usikkerhet knyttet til implementeringskrav og forpliktelser.

NZIA og forhandlingene i EØS-komiteen

I NZIA har EU satt et mål om en CO₂ injeksjonskapasitet på 50 millioner tonn CO₂ per år (mtpa) i EU innen 2030. Dette skal oppfylles av, og fordeles på, selskap som har tillatelse til å produsere olje og gass i EU, basert på produksjonen i perioden 2020-2023. Offshore Norge har fulgt prosessen i EU

¹ [statusrapport-2024.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

² https://energy.ec.europa.eu/topics/carbon-management-and-fossil-fuels/industrial-carbon-management_en

tett og fortløpende gitt innspill, blant annet om at norske CO₂-lagre må kunne brukes for å oppfylle EUs injeksjonskapasitetsmål. I den endelige teksten for NZIA står det at målet på 50 mtpa skal justeres («adjusted accordingly») om reguleringen blir EØS-relevant. Det er imidlertid ikke presisert hvor mye injeksjonskapasitetsmålet skal utvides eller hvordan dette skal fordeles mellom olje- og gasselskap i hhv. EU og EFTA EØS-landene. Offshore Norge mener derfor at EØS-komiteen i tillegg til å bli enig om en justering av injeksjonskapasitetsmålet må avtale hvordan fordelingen av målet skal være mellom olje- og gasselskap i hhv. EU og EFTA EØS-landene (dvs. Norge).

Generelt mener Offshore Norge at forurenser betaler-prinsippet må legges til grunn for effektive klimatiltak. NZIA avviker fra dette prinsippet gjennom å innføre et krav om etablering av CO₂ injeksjonskapasitet for rettighetshavere basert på tidligere produksjon. Offshore Norge ønsker, og forutsetter, at en eventuell injeksjonskapasitetsforpliktelse må møtes på kommersielt grunnlag.

NZIA innfører en direkte regulatorisk investeringsplikt med tilbakevirkende kraft for produksjon av olje og gass i perioden 2020-2023. Offshore Norge viser til Norges høringssvar av juli 2023 der Norge mener at dette utfordrer fundamentale prinsipper i nasjonal og internasjonal rett.

Rettighetshavere på norsk sokkel kan kun ta ansvar for et tilleggsvolum

Dersom NZIA blir funnet EØS-relevant, må en eventuell justering av injeksjonskapasitetsmålet i NZIA løses som et tilleggsvolum som fordeles på rettighetshavere i Norge basert på produksjon på norsk sokkel. EUs injeksjonskapasitetsmål på 50 millioner tonn pr år (mtpa) innen 2030 tar utgangspunkt i EUs antatte behov for CO₂-lagring. Siden 50 mtpa er basert på EUs faktiske lagringsbehov, vil en fordeling av dette injeksjonskapasitetsmålet på rettighetshavere i Norge være urettmessig. Injeksjonskapasitet i øvrige EFTA EØS-land må kunne bidra til injeksjonskapasitet innenfor NZIA, men kan ikke medføre en økt forpliktelse for rettighetshavere på norsk sokkel.

Tilleggsvolumet må være basert på et reelt behov for lagring

Målet i NZIA om en årlig CO₂ injeksjonskapasitet i EU på 50 mtpa i 2030 er basert på forventet markedsetterspørsel i EU. Dersom Norge forplikter seg til et tilleggsvolum, må måltallet for tilleggsvolumet være basert på et forventet behov for lagring av CO₂ fra fangstprosjekter i EFTA EØS-landene med tilhørende infrastruktur.

EUs injeksjonskapasitetsmål på 50 mtpa utgjør om lag 1,7 % av EUs CO₂-utslipp. Dersom en tilsvarende andel skulle legges til grunn for et tilleggsmål i Norge, vil det utgjøre under 1 mtpa. Norges behov for å lagre CO₂ for å oppfylle klimamålene er ifølge Miljødirektoratet estimert til om lag 4 mtpa i 2030³ og 5,5-8 mtpa i 2035⁴. Zero⁵ viser til at det er et potensiale for fangst av 5 mtpa fra 2030.

Bidrag til EUs injeksjonskapasitetsmål må ikke fordeles på rettighetshavere på norsk sokkel

Norsk sokkel må innta en posisjon som en betydelig, trygg og kommersiell tilbyder av CO₂-lagring for hele EØS-området. Norge har ambisjoner om å være en betydelig leverandør av lagring for CO₂

³ [Klimatiltak i Norge mot 2030: Oppdatert kunnskapsgrunnlag om utslippsreduksjonspotensial, barrierer og mulige virkemidler - 2023 - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

⁴ [Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2024 - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

⁵ [Zerorapporten-2024-Elektronisk.pdf](#)

fra hele Europa. EØS sitt totale lagringsbehov må kunne løses innen hele EØS-området, og CO₂ lagrene på norsk sokkel må godkjennes for oppfyllelse av forpliktelsene for rettighetshaverne i hele EØS-området under NZIA. Dette vil sikre lavest mulig lagringspris for kundene og dermed bidra til å effektivt nå målsetningene om CO₂ injeksjonskapasitet.

Dersom CO₂-lagrene på norsk sokkel kan brukes for oppfyllelse av EUs mål om 50 mtpa, vil aktører i Norge ut fra forventet prosjektportefølje⁶, kunne stille til rådighet betydelig kommersiell injeksjonskapasitet, forutsatt at det er fangst- og infrastrukturprosjekter tilgjengelig. Offshore Norge understreker at den ekstra injeksjonskapasiteten som kan stilles til rådighet ikke må vedtas som en bidragsforpliktelse som skal fordeles på rettighetshaverne på norsk sokkel gjennom NZIA.

Fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse

NZIA inneholder en bestemmelse hvor landene kan søke EU-kommisjonen om fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse dersom den totale injeksjonskapasiteten for utvalgte lagringslokaliteter som det er gitt tillatelse til i et land overstiger summen av forpliktelsene basert på olje- og gassproduksjonen.

Offshore Norge mener at Norge må vurdere å søke EU-kommisjonen om fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse dersom kriteriene som åpner for dette i NZIA er til stede og eierne av de aktuelle lagerprosjektene godkjenner dette.

Tidsfristen for norske rettighetshavere må forskyves

Tidsfristen for oppfyllelsen av kravet må justeres i tråd med eventuelle forsinkelser i EFTA/EØS-komiteen. Å etablere CO₂ injeksjonskapasitet er svært tids- og ressurskrevende. Tidsfristen for forpliktelsen for rettighetshaverne på norsk sokkel må derfor forskyves tilsvarende tiden det har tatt fra ikrafttredelse i EU til eventuell gjennomføring i norsk lov.

Konkurransen for CO₂-lagre på norsk sokkel

Dersom NZIA ikke blir funnet EØS-relevant, kan dette medføre at lagre på norsk sokkel ikke kan brukes til å oppfylle EUs injeksjonskapasitetsmål og dermed trolig ikke ha tilgang på eventuelle finansielle støtteordninger og andre fordeler under NZIA. For norske CCS-prosjekter vil dette kunne medføre en konkurranseulemppe sammenlignet med lagerprosjekter i EU og svekke interessen for å investere i lager på norsk sokkel.

Siden rammeverket og eventuelle nye støtteordninger ikke er på plass, så er det usikkert hvor stor konkurranseulempen eventuelt vil bli. Fangstaktører i EU vil fortsatt kunne lagre CO₂ på norsk sokkel og få fritak for EU ETS kvoter - uavhengig av NZIA. Det er imidlertid viktig at alle CO₂-lagerprosjekter i hele EØS-området uansett anses som «Net-Zero strategic technologies» og ha tilsvarende rammevilkår som NZIA legger opp til.

⁶ [statusrapport-2024.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

Offshore Norge ser gjerne at vi får muligheten til å utdype våre innspill nærmere i egne møter med departementene.

Vedlegg: Prinsippskisse

